

Teismo praktikos rinkinys

TEISINGUMO TEISMO (pirmoji kolegija) SPRENDIMAS

2020 m. gruodžio 10 d.*

„Prašymas priimti prejudicinį sprendimą – Asmens duomenys – Reglamentas (ES) 2016/679 – 23 straipsnis – Duomenų subjekto teisių apribojimai – Svarbus finansinis interesas – Civilinių ieškinių vykdymo užtikrinimas – Nacionalinės teisės aktas, kuriame daroma nuoroda į Sąjungos teisės nuostatas – Juridinio asmens mokestiniai duomenys – Teisingumo Teismo jurisdikcijos nebuvimas“

Byloje C-620/19

dėl *Bundesverwaltungsgericht* (Federalinis administracinis teismas, Vokietija) 2019 m. liepos 4 d. nutartimi, kurią Teisingumo Teismas gavo 2019 m. rugpjūčio 20 d., pagal SESV 267 straipsnį pateikto prašymo priimti prejudicinį sprendimą byloje

Land Nordrhein-Westfalen

prieš

D.-H. T., veikiantį kaip *J & S Service UG* nemokumo administratorių,

dalyvaujant

Vertreter des Bundesinteresses beim Bundesverwaltungsgericht,

TEISINGUMO TEISMAS (pirmoji kolegija),

kuri sudaro kolegijos pirmininkas J.-C. Bonichot, teisėjai L. Bay Larsen, C. Toader (pranešėja), M. Safjan ir N. Jääskinen,

generalinis advokatas M. Bobek,

kancleris A. Calot Escobar,

atsižvelgęs į rašytinę proceso dalį,

išnagrinėjęs pastabas, pateiktas:

- *Land Nordrhein-Westfalen*, atstovaujamos advokatų M. Kottmann ir C. Mensching,
- Vokietijos vyriausybės, atstovaujamos J. Möller ir D. Klebs,
- Čekijos vyriausybės, atstovaujamos M. Smolek, O. Serdula ir J. Vlácil,
- Lenkijos vyriausybės, atstovaujamos B. Majczyna,

* Proceso kalba: vokiečių.

– Europos Komisijos, iš pradžių atstovaujamos H. Kranenborg, D. Nardi, F. Erlbacher ir K. Kaiser, vėliau – H. Kranenborg, D. Nardi ir F. Erlbacher,

susipažinęs su 2020 m. rugsėjo 3 d. posėdyje pateikta generalinio advokato išvada,

priima šį

Sprendimą

- 1 Prašymas priimti prejudicinį sprendimą pateiktas dėl 2016 m. balandžio 27 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2016/679 dėl fizinių asmenų apsaugos tvarkant asmens duomenis ir dėl laisvo tokių duomenų judėjimo ir kuriuo panaikinama Direktyva 95/46/EB (Bendrasis duomenų apsaugos reglamentas; toliau – BDAR) (OL L 119, 2016, p. 1) 23 straipsnio 1 dalies e ir j punktų išaiškinimo.
- 2 Šis prašymas buvo pateiktas nagrinėjant *Land Nordrhein-Westfalen* ir *D.-H. T.*, veikiančio kaip *J & S Service UG* nemokumo administratoriaus, ginčą dėl prašymo pateikti su šia bendrove susijusius mokestinius duomenis.

Teisinis pagrindas

Sąjungos teisė

- 3 BDAR 2, 4, 14 ir 73 konstatuojamosiose dalyse nustatyta:

„(2) fizinių asmenų apsaugos tvarkant jų asmens duomenis principais ir taisyklėmis turėtų būti paisoma fizinių asmenų pagrindinių teisių ir laisvių, visų pirma jų teisės į asmens duomenų apsaugą, neatsižvelgiant į jų pilietybę ar gyvenamąją vietą <...>

<...>

(4) asmens duomenys turėtų būti tvarkomi taip, kad tai pasitarnautų žmonijai. Teisė į asmens duomenų apsaugą nėra absoliuti; ji turi būti vertinama atsižvelgiant į jos visuomeninę paskirtį ir derėti su kitomis pagrindinėmis teisėmis, remiantis proporcingumo principu. Šiuo reglamentu paisoma visų [Europos Sąjungos pagrindinių teisių Chartijoje] pripažintų ir Sutartyse įtvirtintų pagrindinių teisių ir laisvių bei principų, visų pirma teisės į privatų ir šeimos gyvenimą, būsto neliečiamybę ir komunikacijos slaptumą, teisės į asmens duomenų apsaugą, minties, sąžinės ir religijos laisvės, saviraiškos ir informacijos laisvės, laisvės užsiimti verslu, teisės į veiksmingą teisinę gynybą ir teisingą bylos nagrinėjimą ir kultūrų, religijų ir kalbų įvairovės;

<...>

(14) <...> Šis reglamentas [neapima] juridinių asmenų ir visų pirma <...> juridinio asmens statusą turinčių įmonių duomenų, įskaitant juridinio asmens pavadinimą, teisinę formą ir kontaktinius duomenis, tvarkymo;

<...>

(73) Sąjungos arba valstybės narės teisėje gali būti nustatyti apribojimai, kuriais suvaržomi konkretūs principai ir teisė gauti informaciją, teisė susipažinti su duomenimis ir teisė reikalauti ištaisyti ar ištrinti asmens duomenis, teisė į duomenų perkeliamumą, teisė nesutikti, profiliavimu grindžiami sprendimai, taip pat duomenų subjekto informavimas apie asmens duomenų saugumo pažeidimą

ir kai kurios susijusios duomenų valdytojų prievolės, jeigu toks ribojimas būtinas ir proporcingas demokratinėje visuomenėje siekiant užtikrinti visuomenės saugumą, įskaitant žmonių gyvybių apsaugą, ypač reaguojant į gaivalines ar žmogaus sukeltas nelaimes, nusikalstamų veikų prevenciją, tyrimą ir patraukimą baudžiamojon atsakomybėn už jas ar baudžiamųjų sankcijų vykdymą, įskaitant apsaugą nuo grėsmių visuomenės saugumui, reglamentuojamųjų profesijų etikos taisyklių pažeidimų, kitų Sąjungos arba valstybės narės svarbių bendrųjų viešųjų interesų, visų pirma svarbaus Sąjungos arba valstybės narės ekonominio arba finansinio intereso, pažeidimų ir jų prevenciją, teisę turėti viešus registrus bendrojo viešojo intereso tikslais, toliau tvarkyti suarchyvuotus asmens duomenis siekiant pateikti konkrečią informaciją, susijusią su politine elgsena buvusių totalitarinių valstybės režimų metu, arba užtikrinti duomenų subjekto apsaugą arba kitų asmenų teisių ir laisvių apsaugą, įskaitant socialinę apsaugą, visuomenės sveikatą ir humanitarinius tikslus. Tie apribojimai turėtų atitikti [Pagrindinių teisių chartijoje] ir Europos žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijoje nustatytus reikalavimus.“

4 Šio reglamento 1 straipsnyje „Dalykas ir tikslai“ numatyta:

„1. Šiuo reglamentu nustatomos taisyklės, susijusios su fizinių asmenų apsauga tvarkant jų asmens duomenis, ir taisyklės, susijusios su laisvu asmens duomenų judėjimu.

2. Šiuo reglamentu saugomos fizinių asmenų pagrindinės teisės ir laisvės, visų pirma jų teisė į asmens duomenų apsaugą.

3. Laisvas asmens duomenų judėjimas Sąjungoje nėra nei ribojamas, nei draudžiamas dėl su fizinių asmenų apsauga tvarkant jų asmens duomenis susijusių priežasčių.“

5 Minėto reglamento 4 straipsnio „Apibrėžtys“ 1 punkte nustatyta, kad „asmens duomenų“ sąvoka turi būti suprantama kaip susijusi su „bet kokia informacija apie fizinį asmenį, kurio tapatybė nustatyta arba kurio tapatybę galima nustatyti (duomenų subjektas); fizinis asmuo, kurio tapatybę galima nustatyti, yra asmuo, kurio tapatybę tiesiogiai arba netiesiogiai galima nustatyti, visų pirma pagal identifikatorių, kaip antai vardą ir pavardę, asmens identifikavimo numerį, buvimo vietos duomenis ir interneto identifikatorių arba pagal vieną ar kelis to fizinio asmens fizinės, fiziologinės, genetinės, psichinės, ekonominės, kultūrinės ar socialinės tapatybės požymius“.

6 Pagal to paties reglamento 15 straipsnio „Duomenų subjekto teisė susipažinti su duomenimis“ 1 dalį duomenų subjektas turi teisę iš duomenų valdytojo gauti patvirtinimą, ar su juo susiję asmens duomenys yra tvarkomi, o jei tokie asmens duomenys yra tvarkomi, turi teisę susipažinti su asmens duomenimis ir tam tikra šiame straipsnyje išvardyta informacija.

7 BDAR 23 straipsnio „Apribojimai“ 1 dalyje nustatyta:

„Sąjungos ar valstybės narės teise, kuri taikoma duomenų valdytojui arba duomenų tvarkytojui, teisėkūros priemone gali būti apribotos 12–22 straipsniuose ir 34 straipsnyje, taip pat 5 straipsnyje tiek, kiek jo nuostatos atitinka 12–22 straipsniuose numatytas teises ir prievoles, nustatytos prievolės ir teisės, kai tokiu apribojimu gerbiama pagrindinių teisių ir laisvių esmė ir jis demokratinėje visuomenėje yra būtina ir proporcinga priemonė siekiant užtikrinti:

<...>

e) kitus Sąjungos ar valstybės narės svarbius tikslus, susijusius su bendrais viešaisiais interesais, visų pirma svarbiu ekonominiu ar finansiniu Sąjungos ar valstybės narės interesu, įskaitant pinigų, biudžeto bei mokesčių klausimus, visuomenės sveikatą ir socialinę apsaugą;

<...>

j) civilinių ieškinių vykdymo užtikrinimą.“

Vokietijos teisė

Mokesčių kodeksas

- 8 Pagrindinėje byloje taikytinos redakcijos *Abgabenordnung* (Mokesčių kodeksas, *BGBL*. 2002 I, p. 3866; toliau – Mokesčių kodeksas) 2a straipsnyje „Nuostatų dėl asmens duomenų tvarkymo taikymo sritis“ numatyta:

„<...>

3. Šio kodekso ir mokesčių teisės aktų nuostatos dėl asmens duomenų tvarkymo netaikomos, jei tiesiogiai ar *mutatis mutandis* taikoma Europos Sąjungos teisė, visų pirma [BDAR], vadovaujantis [šio straipsnio] 5 dalimi.

<...>

5. Jei nenurodyta kitaip, [BDAR], šio kodekso ir mokesčių teisės aktų nuostatos dėl fizinių asmenų asmens duomenų tvarkymo *mutatis mutandis* taikomos duomenims, susijusiems su identifikuotais ar identifikuojamais:

- 1) mirusiais fiziniais asmenimis arba
 - 2) juridiniais asmenimis, teismumą turinčiais ar neturinčiais asmenų susivienijimais arba turto mase.“
- 9 Mokesčių kodekso 32b straipsnyje „Mokesčių administratoriaus pareiga pateikti informaciją, kai asmens duomenys yra gauti ne iš duomenų subjekto“ nustatyta:

„1. Mokesčių administratorius neprivalo pateikti informacijos duomenų subjektui pagal [BDAR] 14 straipsnio 1, 2 ir 4 dalis, kaip ir [BDAR] 14 straipsnio 5 dalyje ir [šio kodekso] 31c straipsnio 2 dalyje nurodytais atvejais, jeigu

- 1) informacijos teikimas
 - a) neigiamai paveiktų galimybes tinkamai vykdyti mokesčių administratoriaus ar kitų viešųjų įstaigų kompetencijai priklausančias užduotis, kaip tai suprantama pagal [BDAR] 23 straipsnio 1 dalies d–h punktus, arba

<...>

ir dėl šios priežasties duomenų subjekto interesas gauti informaciją negali būti viršesnis. [Šio kodekso] 32a straipsnio 2 dalis taikoma *mutatis mutandis*.

<...>“

- 10 Pagal minėto kodekso 32c straipsnį „Duomenų subjekto teisė susipažinti su duomenimis“:

„1. Duomenų subjektas neturi teisės susipažinti su mokesčių administratoriaus turimais duomenimis pagal [BDAR] 15 straipsnį, jeigu

1. duomenų subjektui pagal [šio kodekso] 32b straipsnio 1 arba 2 dalį neturi būti pranešta;

2. informacijos suteikimas neigiamai paveiktų mokesčių administratoriaus galimybes pareikšti, įvykdyti ar apginti civilinius reikalavimus arba apsiginti nuo jam pareiktų civilinių ieškinių, kaip tai suprantama pagal [BDAR] 23 straipsnio 1 dalies j punktą; tai nedaro poveikio mokesčių administratoriaus pareigai pateikti informaciją pagal civilinę teisę;

<...>“

11 To paties kodekso 32e straipsnyje „Santykis su kitomis teisėmis susipažinti su informacija“ nustatyta:

„Jei duomenų subjektas ar trečioji šalis pagal taikytiną 2005 m. rugsėjo 5 d. [*Gesetz zur Regelung des Zugangs zu Informationen des Bundes* (Įstatymas dėl prieigos prie federalinės vyriausybės informacijos)] (*BGBI.* I 2005, p. 2722) redakciją arba pagal atitinkamus federalinių žemių teisės aktus turi teisę susipažinti su mokesčių administratoriaus informacija; *mutatis mutandis* taikomos [BDAR] 12–15 straipsnių nuostatos kartu su [šio kodekso] 32a–32d straipsnių nuostatomis. Išsamesnė, nei numatyta, informacija apie mokesčius duomenis nesuteikiama. [Šio kodekso] 30 straipsnio 4 dalies 2 punktas šiuo atveju netaikomas.“

Nemokumo įstatymas

12 Pagrindinėje byloje taikytinos redakcijos 1994 m. spalio 5 d. *Insolvenzordnung* (Nemokumo įstatymas) (*BGBI.* 1994 I, p. 2866) 129 straipsnio 1 dalyje išdėstyta:

„*Insolvenzverwalter* (nemokumo specialistas), remdamasis 130–146 straipsniuose nustatytomis sąlygomis, gali ginčyti teisinius veiksmus, atliktus prieš iškeliant nemokumo bylą ir darančius žalą kreditoriams.“

Informacijos laisvės įstatymas

13 Pagrindinėje byloje taikytinos redakcijos 2001 m. lapkričio 27 d. *Gesetz über die Freiheit des Zugangs zu Informationen für das Land Nordrhein-Westfalen* (Šiaurės Reino-Vestfalijos federalinės žemės laisvos prieigos prie informacijos įstatymas; toliau – Informacijos laisvės įstatymas) 2 straipsnyje „Taikymo sritis“ numatyta:

„1. Šis įstatymas taikomas valdžios institucijų administracinei veiklai <...> Pagal šį įstatymą valdžios institucija laikomas bet kuris subjektas, vykdantis viešojo administravimo funkcijas.

<...>“

14 Informacijos laisvės įstatymo 4 straipsnis „Teisė gauti informaciją“ suformuluotas taip:

„1. Bet kuris fizinis asmuo pagal šį įstatymą gali iš 2 straipsnyje nurodytų subjektų reikalauti, kad leistų jam susipažinti su jų turima oficialia informacija.

2. Bet kokios specialiosios teisės nuostatos dėl galimybės susipažinti su administracine informacija, informacijos teikimo arba leidimo susipažinti su bylos medžiaga yra viršesnės už šio įstatymo nuostatas. Pareiga neatskleisti profesinės paslapties šiame įstatyme netaikoma.“

Pagrindinė byla ir prejudiciniai klausimai

- 15 *D.-H. T.*, veikiantis kaip *J & S Service*, pagal Vokietijos teisę įsteigtos bendrovės, nemokumo administratorius, remdamasis Informacijos laisvės įstatymo 4 straipsnio 1 dalimi paprašė mokesčių administratoriaus pateikti šios bendrovės mokestinius duomenis, kad galėtų išnagrinėti, ar tikslinga nemokumo procese pareikšti ieškinius dėl nugincijimo.
- 16 Šie duomenys susiję su vykdymo užtikrinimo priemonėmis, kurios galėtų būti taikomos *J & S Service*, ir su jau įgyvendintomis vykdymo užtikrinimo priemonėmis bei gautais mokėjimais, taip pat data, kai mokesčių administratorius sužinojo apie šios bendrovės nemokumą. *D.-H. T.* taip pat paprašė pateikti sąskaitų išrašus, susijusius su visais mokesčių administratoriaus administruojamais mokesčiais už mokestinį laikotarpį nuo 2014 m. kovo mėn. iki 2015 m. birželio mėn.
- 17 Mokesčių administratorius šį prašymą atmetė; *D.-H. T.* kreipėsi į kompetentingą *Verwaltungsgericht* (administracinis teismas, Vokietija); tas teismas iš esmės patenkino jo skundą.
- 18 Kompetentingas *Oberverwaltungsgericht* (aukštesnysis administracinis teismas, Vokietija) atmetė *Land Nordrhein-Westfalen* pateiktą apeliacinį skundą dėl pirmosios instancijos teismo sprendimo. Šis teismas visų pirma manė, kad specialiosios mokesčių srities taisyklės neprieštaravo teisei susipažinti su informacija, įgyvendinamai remiantis Informacijos laisvės įstatymu, ir kad nebuvo jokių jos netaikymo pagrindų.
- 19 Šio teismo teigimu, kadangi nemokumo procese nemokumo administratoriui buvo perduoti įgaliojimai disponuoti mokestine informacija, toks įgaliojimų perdavimas taip pat apėmė komercines paslaptis ir su mokesčiais susijusią informaciją, kuri būtina nemokaus skolininko turtui tinkamai valdyti. Todėl, nors prašomai informacijai buvo taikomas mokesčių slaptumo principas, *D.-H. T.*, būdamas nemokumo administratorius, turėjo teisę prašyti *J & S Service* visos su nemokumo byla susijusios informacijos. Nemokaus skolininko pareiga dalyvauti nemokumo procese taip pat apima pareigą atleisti mokesčių administratorių nuo mokesčių slaptumo principo.
- 20 *Land Nordrhein-Westfalen* dėl kompetentingo *Oberverwaltungsgericht* (aukštesnysis administracinis teismas, Vokietija) sprendimo padavė kasacinį skundą *Bundesverwaltungsgericht* (Federalinis administracinis teismas, Vokietija).
- 21 Pirmiausia šis teismas pažymi, kad BDAR šiuo atveju nėra tiesiogiai taikomas, nes pagrindinė byla nėra susijusi nei su fizinių asmenų asmens duomenimis, kaip jie suprantami pagal šio reglamento 1 straipsnio 1 dalį ir 4 straipsnio 1 punktą, nei su duomenų subjektui suteikta teise susipažinti su duomenimis, kaip ji suprantama pagal minėto reglamento 15 straipsnį. Pasak prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusių teismo, pastarajame straipsnyje numatyta teisė susipažinti su duomenimis yra duomenų subjektui, kurio asmens duomenys tvarkomi, suteikta teisė, neįtraukiama į nemokaus skolininko turto masę, taigi ji nepatenka į nemokumo administratoriui perduotus įgaliojimus valdyti ir disponuoti turtu.
- 22 Nepaisant to, minėtas teismas primena, kad siekdamas užtikrinti vienodą Sąjungos teisės aiškinimą Teisingumo Teismas jau pripažino savo jurisdikciją nagrinėti prašymus priimti prejudicinį sprendimą dėl šios teisės nuostatų išimtinai valstybės vidaus situacijose, kuriose šios nuostatos buvo tiesiogiai ir besąlygiškai taikomos pagal nacionalinę teisę.
- 23 Ši sąlyga šiuo atveju yra įvykdyta, nes Mokesčių kodekso 2a straipsnio 5 dalyje daroma nuoroda į BDAR nuostatas, kiek tai susiję su juridinių asmenų asmens duomenų tvarkymu.

- 24 Šiomis aplinkybėmis pirmuoju klausimu prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas iš esmės siekia išsiaiškinti, ar mokesčių administratorius gali riboti galimybę susipažinti su mokesčių skolininko mokestiniais duomenimis pagal BDAR 23 straipsnio 1 dalies j punktą, į kurį aiškiai daroma nuoroda Mokesčių kodekso 32c straipsnio 1 dalies 2 punkte.
- 25 Jeigu būtų nuspręsta, kad mokesčių administratorius gali remtis BDAR 23 straipsnio 1 dalies j punktu, prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas norėtų sužinoti, ar šioje nuostatoje vartojama sąvoka „civilinių ieškinių vykdymo užtikrinimas“ taip pat apima gynybą nuo civilinių ieškinių.
- 26 Šiuo klausimu prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas teigia, kad pagal nacionalinę teisę Mokesčių kodekso 32c straipsnio 1 dalies 2 punkte aiškiai numatyta gynyba nuo civilinių ieškinių siekiant apriboti duomenų subjekto teisę susipažinti su duomenimis. Šia nuostata siekiama užtikrinti, kad mokesčių administratorius nebūtų vertinamas kitaip nei kiti kreditoriai ar skolininkai. Todėl jam tenkanti informacijos atskleidimo pareiga turėtų būti reglamentuojama tik pagal civilinę teisę ir jai turėtų būti taikoma sąlyga, kad reikalavimas dėl nugincijimo iš esmės yra pareikštas ir toliau reikia nustatyti tik šio reikalavimo pobūdį ir apimtį.
- 27 Galiausiai prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas klausia, ar nacionalinės teisės nuostata, kuria ribojama BDAR 15 straipsnyje įtvirtinta teisė susipažinti su duomenimis, sudarant galimybę gintis nuo ieškinių dėl nugincijimo, kurie mokesčių administratoriui gali būti pareikšti nemokumo procese, yra pagrįsta šio reglamento 23 straipsnio 1 dalies e punktu.
- 28 Šiuo klausimu tas teismas teigia, kad Mokesčių kodekso 32c straipsnio 1 dalies 2 punkto tikslai – vertinti mokesčių administratorių taip pat kaip ir kitus kreditorius bei skolininkus, kai tai susiję su civilinės teisės reikalavimais, taip pat skatinti reguliarių ir įstatymus atitinkantį apmokestinimą, taigi ir mokestinių pajamų apsaugą. Šie tikslai galėtų būti svarbūs bendro viešojo intereso tikslai biudžeto ir mokesčių srityje, kaip jie suprantami pagal BDAR 23 straipsnio 1 dalies e punktą.
- 29 Vis dėlto, anot minėto teismo, Mokesčių kodekso 32c straipsnio 1 dalies 2 punkte nacionalinis teisės aktų leidėjas pasirinko pasinaudoti BDAR 23 straipsnio 1 dalies j punkte nustatytu apribojimu. Prašomi mokestiniai duomenys būtų reikšmingi ne dėl pačių mokestinių reikalavimų, o dėl mokėjimo operacijų, kurios yra susijusios su nemokumo teise, ir prilyginami aktams, kurie prireikus gali būti panaikinti, vadovaujantis pagrindinėje byloje taikytinos redakcijos 1994 m. spalio 5 d. Nemokumo įstatymu.
- 30 Būtent tokiomis aplinkybėmis *Bundesverwaltungsgericht* (Federalinis administracinis teismas) nutarė sustabdyti bylos nagrinėjimą ir pateikti Teisingumo Teismui tokius prejudicinius klausimus:
1. Ar [BDAR] 23 straipsnio 1 dalies j punktu taip pat siekiama apsaugoti mokesčių administratoriaus interesus?
 2. Jei taip, ar formuluotė „civilinių ieškinių vykdymo užtikrinimas“ taip pat apima mokesčių administratoriaus gynybą nuo civilinių ieškinių ir ar šie ieškiniai turi būti jau pareikšti?
 3. Ar pagal [BDAR] 23 straipsnio 1 dalies e punkto nuostatą dėl svarbaus finansinio valstybės narės intereso, susijusio su mokesčių klausimais, apsaugos leidžiama riboti teisę susipažinti su duomenimis pagal šio reglamento 15 straipsnį siekiant apsiginti nuo mokesčių administratoriui nemokumo procese pareikštų civilinių ieškinių dėl nugincijimo?“

Dėl Teisingumo Teismo jurisdikcijos

- 31 Pagal suformuotą jurisprudenciją Teisingumo Teismui ir nacionaliniams teismams bendradarbiaujant pagal SESV 267 straipsnį, tik byla nagrinėjantis nacionalinis teismas, atsakingas už sprendimo priėmimą, atsižvelgdamas į bylos aplinkybes turi įvertinti tai, ar jo sprendimui priimti būtinas prejudicinis sprendimas, ir Teisingumo Teismui pateikiamų klausimų svarbą. Todėl iš principo Teisingumo Teismas turi priimti sprendimą tuo atveju, kai pateikiami klausimai dėl Sąjungos teisės išaiškinimo (1990 m. spalio 18 d. Sprendimo *Dzodzi*, C-297/88 ir C-197/89, EU:C:1990:360, 34 ir 35 punktai ir 2019 m. vasario 14 d. Sprendimo *Milivojević*, C-630/17, EU:C:2019:123, 47 punktas ir jame nurodyta jurisprudencija).
- 32 Vis dėlto iš suformuotos jurisprudencijos taip pat matyti, kad Teisingumo Teismas turi įvertinti sąlygas, kuriomis į jį kreipiasi nacionalinis teismas, ir patikrinti savo paties jurisdikciją (2016 m. birželio 16 d. Sprendimo *Rodríguez Sánchez*, C-351/14, EU:C:2016:447, 55 punktas ir jame nurodyta jurisprudencija).
- 33 Šiuo klausimu reikia priminti, kad Teisingumo Teismas ne kartą yra paskelbęs, jog turi jurisdikciją priimti prejudicinį sprendimą dėl klausimų, susijusių su Sąjungos teisės nuostatomis, kai pagrindinėms bylos aplinkybėms ši teisė netaikoma, o dėl to jų atžvilgiu jurisdikciją turi tik valstybės narės, tačiau pagal nacionalinę teisę minėtas Sąjungos teisės nuostatas galima taikyti dėl nacionalinėje teisėje esančios nuorodos į šių nuostatų turinį (2012 m. liepos 12 d. Sprendimo *SC Volksbank România*, C-602/10, EU:C:2012:443, 86 punktas ir jame nurodyta jurisprudencija).
- 34 Tokia jurisdikcija grindžiama akivaizdžiu Sąjungos teisinės sistemos interesu, kad siekiant išvengti aiškinimo skirtumų ateityje iš Sąjungos teisės perimtos nuostatos būtų aiškinamos vienodai (šiuo klausimu žr. 1990 m. spalio 18 d. Sprendimo *Dzodzi*, C-297/88 ir C-197/89, EU:C:1990:360, 37 punktą ir 2019 m. gruodžio 12 d. Sprendimo *G.S. ir V.G. (Grémé viešajai tvarkai)*, C-381/18 ir C-382/18, EU:C:2019:1072, 42 punktą ir jame nurodytą jurisprudenciją).
- 35 Tačiau Teisingumo Teismo jurisdikcija apsiriboja tik Sąjungos teisės nuostatų nagrinėjimu. Atsakydamas nacionaliniam teismui jis negali atsižvelgti į bendrą nacionalinės teisės nuostatų, kurios kartu su nuoroda į Sąjungos teisę nustato ir šios nuorodos apimtį, struktūrą. Atsižvelgimas į ribas, kurias nacionalinis teisės aktų leidėjas galėjo nustatyti dėl Sąjungos teisės taikymo išimtinai vidaus situacijoms, kurioms ji taikoma remiantis vidaus teise, priskiriamas nacionalinei teisei, todėl – išimtinai atitinkamos valstybės narės teismų jurisdikcijai (šiuo klausimu žr. 1990 m. spalio 18 d. Sprendimo *Dzodzi*, C-297/88 ir C-197/89, EU:C:1990:360, 42 punktą).
- 36 Šiuo atveju iš prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusio teismo nurodytos informacijos matyti, kad remiantis Mokesčių kodekso 2a straipsnio 5 dalies 2 punkte pateikta nuoroda BDAR nuostatos dėl fizinių asmenų asmens duomenų tvarkymo *mutatis mutandis* taikomos juridiniams asmenims.
- 37 Visų pirma šio kodekso 32b straipsnyje numatyta, kad mokesčių administratorius neprivalo pateikti informacijos, kai asmens duomenys buvo gauti ne iš duomenų subjekto, jei ši informacija gali pakenkti tinkamai vykdyti užduotis, priklausančias jo ar kitų viešųjų įstaigų kompetencijai, kaip tai suprantama pagal BDAR 23 straipsnio 1 dalies d–h punktus.
- 38 Pagal minėto kodekso 32c straipsnio 1 dalies 2 punktą duomenų subjektas neturi teisės susipažinti su mokesčių administratoriaus turimais duomenimis pagal BDAR 15 straipsnį, jeigu informacijos suteikimas neigiamai paveiktų mokesčių administratoriaus galimybes pareikšti, įvykdyti ar apginti civilinius reikalavimus arba apsiginti nuo jam pareikštų civilinių ieškinių, kaip tai suprantama pagal šio reglamento 23 straipsnio 1 dalies j punktą.

- 39 Iš prašymo priimti prejudicinį sprendimą matyti, kad pagrindinėje byloje nagrinėjamos Mokesčių kodekso nuostatose daroma nuoroda į BDAR 23 straipsnį, kad būtų reglamentuota mokesčių administratoriaus pareiga pateikti informaciją, taip pat duomenų subjekto teisė susipažinti su šia mokesčių administratoriaus turima informacija, siekiant ištaisyti nepalankią padėtį, kurioje šis mokesčių administratorius atsidurtų palyginti su privačiais kreditoriais nemokumo procese, ir taip prisidėti prie mokesčių pajamų apsaugos.
- 40 Pagrindinėje byloje duomenų subjektas, dėl kurio prašoma pateikti informaciją, yra juridinis asmuo, t. y. bankrutuojanti bendrovė.
- 41 Tačiau, kaip matyti iš BDAR 1 straipsnio 1 dalies, šiuo reglamentu nustatomos taisyklės susijusios su fizinių asmenų asmens duomenų apsauga ir jis neapima duomenų, susijusių su juridiniais asmenimis.
- 42 Šio reglamento 23 straipsnis, kuri prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas prašo išaiškinti, reglamentuoja atvejus, kuriais Sąjungos ar valstybės narės teisė, kuri taikoma duomenų valdytojui ar duomenų tvarkytojui, gali apriboti duomenų subjektams, apibrėžtiems kaip fiziniai asmenys, kurių tapatybė nustatyta arba kurių tapatybę galima nustatyti, suteiktų teisių apimtį ir atitinkamas duomenų valdytojams nustatytas pareigas.
- 43 Šioje byloje prejudiciniai klausimai susiję su BDAR 23 straipsnio 1 dalies aiškinimu tokiu atveju, kai šios nuostatos taikomos juridiniams asmenims siekiant nustatyti valdžios institucijų pareigą teikti informaciją pagal Informacijos laisvės įstatymą.
- 44 Tačiau pagrindinėje byloje nagrinėjamos Mokesčių kodekso nuostatos neapsiriboja tuo, kad BDAR nuostatos taikomos viršijant šio reglamento taikymo srities ribas, bet ir keičia jų objektą bei taikymo sritį.
- 45 Nors tiesa, kad pagrindinėje byloje nagrinėjamos Mokesčių kodekso nuostatos beveik pažodžiui pakartoja tam tikras BDAR nuostatas, tikslas ir aplinkybės, kuriomis šis reglamentas buvo priimtas, iš esmės skiriasi nuo pagrindinėje byloje aptariamų vidaus teisės aktų tikslo ir aplinkybių, kuriomis jie buvo priimti, nes minėtu reglamentu visų pirma siekiama užtikrinti pagarbą fiziniams asmenims pripažintoms pagrindinėms teisėms ir kartu palyginti šias teises su būtinybe apsaugoti kitus teisėtus interesus demokratinėje visuomenėje.
- 46 Šiuo klausimu pirmiausia reikia pažymėti, kad informacijos, susijusios su juridiniais asmenimis, sąvoka griežtai skiriasi nuo fizinių asmenų asmens duomenų sąvokos, kaip ji apibrėžta Sąjungos teisėje. Kiekvieno fizinio asmens teisė į su juo susijusių asmens duomenų apsaugą yra pagrindinė teisė, įtvirtinta Pagrindinių teisių chartijos 8 straipsnio 1 dalyje. Taigi tokios teisės apribojimai turi būti numatyti įstatymuose, gerbti pagrindinių teisių ir laisvių esmę ir būti būtina ir proporcinga priemonė demokratinėje visuomenėje siekiant užtikrinti tam tikrus viešuosius ir privačius interesus, kaip priminta BDAR 23 straipsnio 1 dalyje. Tačiau informacijai, susijusiai su juridiniais asmenimis, pagal Sąjungos teisę panaši apsauga nesuteikiama.
- 47 Taigi Vokietijos teisės aktuose iš tikrųjų nustatoma ne fizinių asmenų asmens duomenų apsauga, kurią Sąjungos teisėje reglamentuoja BDAR, o juridinių asmenų asmens duomenų apsaugos sąvoka, būdinga nacionalinei teisei. Šiomis aplinkybėmis prejudiciniai klausimai iš tikrųjų susiję ne su Sąjungos teisės nuostatos aiškinimu, kuri dėl nacionalinės teisės nuostatos tapo taikytina viršijant jos taikymo srities ribas, o su nacionalinės teisės sąvoka, kuri neturi atitiktens Sąjungos teisėje.
- 48 Antra, kaip savo išvados 86 ir 88 punktuose iš esmės pažymėjo generalinis advokatas, BDAR 23 straipsnio 1 dalimi siekiama nustatyti tinkamą pusiausvyrą tarp pagarbos fizinių asmenų pagrindinėms teisėms, kurioms daro poveikį asmens duomenų tvarkymas, ir būtinybės demokratinėje

visuomenėje apsaugoti kitus teisėtus interesus. Todėl norint išaiškinti joje numatytus apribojimus reikia išlaikyti pusiausvyrą tarp fiziniams asmenims pripažintų pagrindinių teisių ir interesų, prie kurių išsaugojimo šie apribojimai prisideda.

- 49 Taigi BDAR 23 straipsnio negalima aiškinti neatsižvelgiant į tai, kad juo konkrečiai siekiama užtikrinti pagrindines fizinių asmenų teises.
- 50 Vadinas, minėto reglamento nuostatų negalima aiškinti vienodai, kiek tai susiję su fiziniais asmenimis ir juridiniais asmenimis, kurių teisė į duomenų apsaugą nėra apibrėžta BDAR. Taigi, priešingai nei mano prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas, negalima daryti išvados, kad šiuo atveju yra akivaizdus interesas, kad Teisingumo Teismas išaiškintų šias nuostatas siekiant užtikrinti vienodą jų aiškinimą.
- 51 Šiomis aplinkybėmis negalima nuspręsti, kad Sąjungos teisės nuostatos, kurias Teisingumo Teismo prašoma išaiškinti, pagal nacionalinę teisę tapo taikytinos viršijant šio reglamento taikymo srities ribas (pagal analogiją žr. 1995 m. kovo 28 d. Sprendimo *Kleinwort Benson*, C-346/93, EU:C:1995:85, 19 punktą).
- 52 Atsižvelgiant į visa tai, kas išdėstyta, darytina išvada, kad Teisingumo Teismas neturi jurisdikcijos atsakyti į *Bundesverwaltungsgericht* (Federalinis administracinis teismas) pateiktus klausimus.

Dėl bylinėjimosi išlaidų

- 53 Kadangi šis procesas pagrindinės bylos šalims yra vienas iš etapų prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusių teismo nagrinėjamoje byloje, bylinėjimosi išlaidų klausimą turi spręsti šis teismas. Išlaidos, susijusios su pastabų pateikimu Teisingumo Teismui, išskyrus tas, kurias patyrė minėtos šalys, nėra atlygintinos.

Remdamasis šiais motyvais, Teisingumo Teismas (pirmoji kolegija) nusprendžia:

Teisingumo Teismas neturi jurisdikcijos atsakyti į *Bundesverwaltungsgericht* (Federalinis administracinis teismas, Vokietija) 2019 m. liepos 4 d. nutartimi pateiktus klausimus.

Parašai.